

Opgave 5

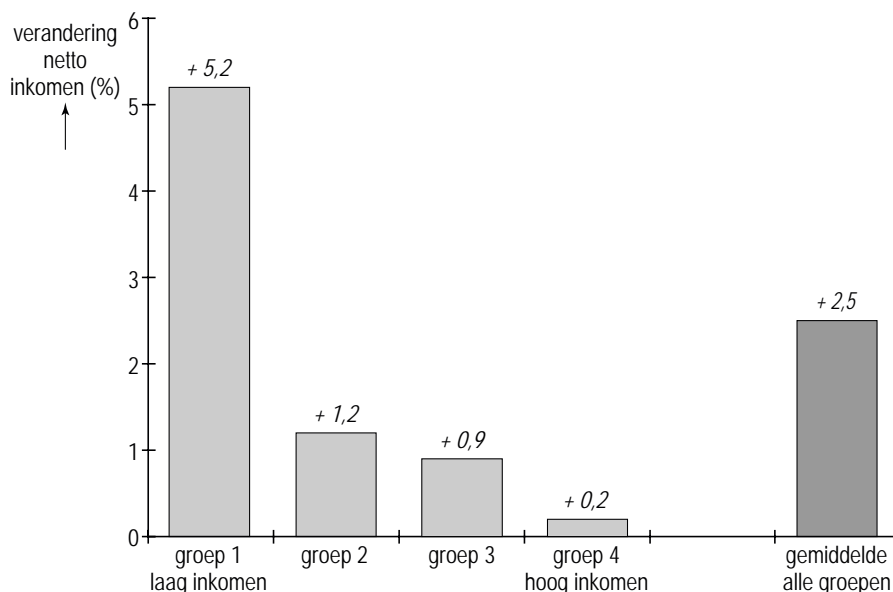
Riante pensioenen

Het Nederlandse pensioenstelsel bestaat uit drie onderdelen.

- Het eerste onderdeel is de Algemene Ouderdomswet (AOW). De AOW is een basisvoorziening. De uitkering wordt volgens het omslagstelsel gefinancierd.
- Het tweede onderdeel zijn de pensioenfondsen. Pensioenfondsen beleggen de ontvangen premies en hanteren daarbij het kapitaaldeckingsstelsel.
- Het derde onderdeel zijn de individuele besparingen die onder andere via banken en verzekeringsmaatschappijen worden belegd.

In Nederland stoppen veel mensen tussen hun 60ste en 65ste met werken (vervroegd gepensioneerd). Van een groep vervroegd gepensioneerd is onderzocht hoe het netto-inkomen verandert door het bereiken van de 65-jarige leeftijd (zie figuur). Vergeleken is het netto-inkomen vlak voor en vlak na de 65ste verjaardag. De personen zijn ingedeeld in vier even grote groepen en gerangschikt van laag naar hoog netto-inkomen.

procentuele verandering netto-inkomen door bereiken 65-jarige leeftijd

In Nederland hebben veel mensen bij pensionering recht op een pensioen van een pensioenfonds, maar niet iedereen.

- 2p **15** Noem een oorzaak waardoor iemand bij pensionering geen recht op een pensioen van een pensioenfonds kan hebben.

Het netto-inkomen verandert niet bij iedereen die 65 jaar wordt in gelijke mate.

- 2p **16** Blijkt uit de grafiek dat er in de onderzochte groep personen sprake is van nivellering of van denivellering? Verklaar het antwoord.

De overheid vreest dat door het vervroegd met pensioen gaan de betaalbaarheid van het pensioenstelsel in gevaar komt. Zij wil daarom de participatiegraad vergroten. De regering verwacht dat door de vergroting van de participatiegraad in een jaar de betaalbaarheid van het pensioenstelsel in dat jaar verbeterd wordt.

- 2p **17** Op welk van de drie genoemde onderdelen van het Nederlandse pensioenstelsel heeft de verwachting van de regering betrekking? Verklaar het antwoord.

Een van de bij het onderzoek betrokken personen is Karel. Toen Karel nog werkte, had hij een netto-inkomen van € 1.640 per maand. Karel is op zijn 63ste gestopt met werken waardoor zijn netto-inkomen met 15% daalde. De verandering van Karels inkomen door zijn 65ste verjaardag komt overeen met die van groep 2.

- 2p **18** Bereken het netto-maandinkomen van Karel na zijn 65ste verjaardag.